

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՑԹԻ ԵՎ ՄՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՍ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Էկոնոմիկայի, իրավունքի և կառավարման
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ՝ Վ.Վ.Հարությունյան

/Ս.Ա.Հ/

Արձանագրություն № 6

«06» դեկտեմբերի 2023 թ.

ԷԻԿ/Բ-136, ՄԻԶԱԶԳԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ ԴԱՍԸՆԹԱՅԻ

Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈՂԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝	042101.00.6, Իրավագիտություն /դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/
Կրթական ծրագիր՝	042101.01.6, Իրավագիտություն /դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/
Որակավորման աստիճան՝	իրավագիտության բակալավր /բակալավր, մագիստրատուրա/
Ամբիոն՝	Էկոնոմիկայի, իրավունքի և կառավարման /ամբիոնի լրիվ անվանումը/
Ուսուցման ձևը՝	առկա, հեռակա /առկա, հեռակա/
Կուրս/կիսամյակ	3-րդ կուրս 2-րդ կիսամյակ
Դասախոս(ներ)՝	Դավիթ Հակոբյան /անուն, ազգանուն/ Էլ. փոստ-davit.hakobyan.84@imbox.ru Հասցե ք.Վանաձոր, Բահալյան 2/7

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում
2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները
3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները
4. Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները
5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների
6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը
7. Ուսումնական աշխատանքները տեսակները
8. Դասավանդման մեթոդներ
9. Ուսումնառության մեթոդները
10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը
11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ
12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ
  - 12.1 Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ
  - 12.2 Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ
  - 12.3 Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ
  - 12.4 Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ
13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում
14. Գնահատում
  - 14.1 Ուսանողների գիտելիքների
  - 14.2 Հարցաշար
  - 14.3 Գնահատման չափանիշներ
15. Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում¹.

«Միջազգային իրավունք» դասընթացը կարևորվում է իրավագիտության և միջազգային հարաբերությունների բնագավառում մասնագետների պատրաստման գործընթացում, ներառված իրավագիտության կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի «Հատուկ մասնագիտական» կրթամասում:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1 Դասընթացի նպատակն է

- Միջազգային իրավունքի զարգացման օրինաչափությունների վերաբերյալ գիտելիքների փոխանցում ուսանողներին:
- Բակլավրիատի կրթական ծրագրի չափանիշների հետազոտության շրջանակներում հմտությունների և կարողությունների ձևավորում ուսանողների մոտ:
- Տեսական նյութի համեմատության և վերլուծելու ունակությունների ձեռքբերում ուսանողների կողմից:
- Համեմատելու և վերլուծելու կարողությունների ձևավորում տարբեր իրավիճակներում:

2.1. Դասընթացի խնդիրներն են

- Սովորեցնել միջազգային հարաբերությունների հիմնարար սկզբունքների կիրառման դրսևորումները:
- Բացատրել միջազգային իրավական համակարգի օրինաչափությունները:
- Ամրապնդել ուսանողների կողմից ձեռքբերված տեսական գիտելիքները գործնական իրավիճակային խնդիրներով:
- Սովորեցնել ուսանողներին կատարել ինքնուրույն հետազոտություններ և կատարել եզրահանգումներ ըստ արդյունքների:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները

4. «Միջազգային իրավունք» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների պետության և իրավունքի տեսության վերաբերյալ նախնական գիտելիքների, հմտությունների առկայությունը:

5. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)²

«Միջազգային իրավունք» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

1. իմանա միջազգային իրավունքի ծագման և զարգացման տեսական մոտեցումները,
2. իմանա միջազգային իրավունքի ուսումնասիրման մեթոդական հիմքերը
3. կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
4. տիրապետի բնագավառի հետազոտության մեթոդներին,
5. կարողանա գործնականում ըստ պահանջվող չափանիշների կիրառել գիտելիքները
6. կարողանա պահանջվող շրջանակներում կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

¹ Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

² <http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf>

Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կրերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Ա)Ընդհանրական կոմպետենցիաներ

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)՝

- ԳԿ1** վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,
  - ԳԿ4** մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ,
  - ԳԿ9** խնդիրների լուծում,
  - ԳԿ10** որոշումների ընդունում:
- Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝**
- ՀԳԿ1** գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,
  - ՀԳԿ2** հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,
  - ՀԳԿ3** սովորելու ունակություն,
  - ՀԳԿ8** ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,

Բ)Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

- ԱԿ2** հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,
- ԱԿ4** ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն,
- ԱԿ6** կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները,
- ԱԿ11** տիրապետեն ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանան մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները,
- ԱԿ14** տիրապետեն տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:

6. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների³

«Միջազգային իրավունք» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել աշխատանքային մասնագիտական գործունեության ընթացքում, կրթությունը շարունակելու և մասնագիտական բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

7. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	7 կրեդիտ/210 ժամ	

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ	Ժամաքանակ
Դասախոսություն	70	
Գործնական աշխատանք		
Սեմինար պարապմունք	34	

³ Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

Լաբորատոր աշխատանք		
Ինքնուրույն աշխատանք	106	
Ընդամենը	210	
Ստուգման ձևը ընթացիկ քննություն	քննություն	

8. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները⁴

- **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեսզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:

- **Մեմինար պարապմունքները** խմբային պարապմունքների հիմնական տեսակներից է, որի ընթացքում ուսանողը սովորում է բանավոր շարադրել նյութը, պաշտպանել իր տեսակետները և եզրահանգումները: Մեմինարի ընթացքում ուսանողները քննարկում, պատասխանում են թեման, զեկույցները և ռեֆերատները, որոնք հանձնարարել է դասախոսը:

Մեմինարին պատրաստվելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել հիմնական և լրացուցիչ գրականություն տվյալ թեմայով: Գրականության ուսումնասիրությունից և համառոտագրումից հետո պետք է կազմել պլան՝ բանավոր պատասխանի համար, ապա մտածել էլույթի բովանդակության հարցադրումների և պատասխանների մասին:

- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են⁵

- **Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն** – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
- **Նախագծերի մեթոդ** – ուսումնաճանաչողական, ստեղծագործական կամ խաղային համատեղ գործունեության տեսակ է, սովորող-գործընկերների միջև, որոնք ունեն

⁴ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:
⁵ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

ընդհանուր նպատակ և համաձայնեցված միջոցներ՝ ուղղված որևէ խնդրի լուծման կամ որոշակի արդյունքի ձևակերպման:

- **Հարցի նախապատրաստման մոդել** –կամավորության սկզբունքով ընտրված ուսանողն իր նախընտրած հակիրճ ձևով նախապատրաստում է տվյալ առարկայից քննության կամ ստուգարքի հարցերի իր պատասխանների փաթեթը: Քննությունից (ստուգարքից) 1 շաբաթ առաջ նա հանձնում է փաթեթը դասախոսին, որը ստուգում է այդ նյութերը և որոշում դրանց համապատասխանությունը տվյալ առարկայի բովանդակությանը:
- **Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում** – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:
- **Չեկույց** – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:

9. **Դասավանդման մեթոդներներն են՝⁶** հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, *թեմատիկ սեմինար*, սեմինար-բանավեճ, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր

10. **Ուսումնառության մեթոդներն են՝⁷** մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, ալգորիթմների և հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում

---

⁶ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁷ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

11. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների⁸.

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապրազներ	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	ինքնուրույն աշխատանք
1	Միջազգային իրավունքի հասկացությունը	2	2			
2	Միջազգային իրավունքի աղբյուրները	4	4			
3	Միջազգային իրավունքի պատմությունը	4	4			
4	Միջազգային իրավունքի սուբյեկտները	2	2			
5	Միջազգային իրավունքի հիմնական սկզբունքները	4	4			
6	Միջազգային մարդասիրական իրավունք	2	2			
7	Մարդասիրական կոնվենցիաների մշակումը և դրանց կիրառումը	2	2			
8	Միջազգային մարդասիրական իրավունքի սկզբունքները	2	2			
9	Մարդասիրական իրավունքի բնույթը	2	2			
10	Միջազգային մարդասիրական իրավունքի պահպանումը	2	2			
11	Պատերազմի ժամանակ անպաշտպան մարդկանց հովանավորումը	2	2			
12	Քաղաքացիական բնակչություն	2	2			

⁸ Նման է օրացուցային պլանին

13	Պատերազմելու վերաբերյալ սահմանափակումներ Հաագայի իրավունք	2	2			
14	Ոչ միջազգային զինված ընդհարումների իրավունքի առանձնահատկությունները	2	2			
15	Միջազգային պայմանագրերի իրավունք	4	2			
16	Միջազգային իրավական պատասխանատվություն	2	2			
17	Դիվանագիտական և հյուպատոսական իրավունք	2	2			
18	Միջազգային կազմակերպությունների իրավունք	4	4			
19	Անհատը և միջազգային իրավունքը	2	2			
20	Միջազգային վեճերի խաղաղ կարգավորումը	2	2			
21	Միջազգային անվտանգության իրավունք	4	2			
22	Միջազգային քրեական իրավունք	2	2			
23	Տարածքը միջազգային իրավունքում	4	4			
24	Միջազգային ծովային իրավունք	2	2			
25	Միջազգային օդային իրավունք	2	2			
26	Միջազգային տիեզերական իրավունք	2	4			
27	Միջազգային էկոլոգիական իրավունք	2	2			
28	Միջազգային տնտեսական իրավունք	2	2			
29	Միջազգային պայմանագրերի առանձին տեսակները	2	2			
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		70	34			

12. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

h/h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան	Երևան,2002
2.	Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան	Երևան,2001
3.	Միջազգային մարդասիրական իրավունք-Հանս Պետեր Գասեր	1999
4.	Միջազգային մարդասիրական իրավունքի զարգացումն ու սկզբունքները-Ժան Պիկտե	2000
5.		
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.	Кодификация международного права и современный миропорядок- Р.А. Каламкарян	М., 2008
2.	Международное право-Р. А. Каламкарян,2012	М., 2012
3.		
Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		
1.		
2.		

13. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

13.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող Հարցեր	Ժամաքանակ	Գրականություն ⁹
1	Միջազգային իրավունքի հասկացությունը	1.Միջազգային իրավունքի էությունը և առանձնահատկությունները 2.Միջազգային իրավունքի նորմերը 3.Միջազգային իրավունքի համակարգը և կողմիֆիկացիան 4.Միջազգային և ներպետական իրավունքի հարաբերակցությունը	2	1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան,Երևան,2002 2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան,Երևան,2001 3.Кодификация международного права и современный миропорядок- Р.А. Каламкарян, 2008

⁹ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, որ.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

				4.Международное право-Р. А. Каламкарян,2012
2	Միջազգային իրավունքի աղբյուրները	1.Միջազգային իրավունքի աղբյուրները	4	1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան,Երևան,2002 2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան,Երևան,2001 3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008 4.Международное право-Р. А. Каламкарян,2012
3	Միջազգային իրավունքի պատմությունը	1.Միջազգային իրավունքի ձևավորումը և զարգացումը 2.Ժամանակակից միջազգային իրավունքի կայացումը 3.Հայաստանի պատմության միջազգային իրավական ակնարկ	4	1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան,Երևան,2002 2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան,Երևան,2001 3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008 4.Международное право-Р. А. Каламкарян,2012
4	Միջազգային իրավունքի սուբյեկտները	1.Միջազգային իրավունքի սուբյեկտները 2.Պետությունը որպես միջազգային իրավունքի սուբյեկտ 3.Ճանաչումը միջազգային իրավունքում 4.Պետությունների իրավահաջորդությունը	2	1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան,Երևան,2002 2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան,Երևան,2001 3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008 4.Международное право-Р. А. Каламкарян,2012

5	Միջազգային իրավունքի հիմնական սկզբունքները	1.Միջազգային իրավունքի հիմնական սկզբունքների հասկացությունը 2.Միջազգային իրավունքի հիմնական սկզբունքները	4	1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան,Երևան,2002 2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան,Երևան,2001 3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008 4.Международное право-Р. А. Каламкарян,2012
6	Միջազգային մարդասիրական իրավունք	1.Միջազգային մարդասիրական իրավունքի հասկացությունն ու բովանդակությունը 2.Միջազգային մարդասիրական իրավունքի աղբյուրները 3.Միջազգային և ոչ միջազգային զինված ընդհարումներ	2	1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան,Երևան,2002 2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան,Երևան,2001 3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008 4.Международное право-Р. А. Каламкарян,2012
7	Մարդասիրական կոնվենցիաների մշակումը և դրանց կիրառումը	1.Մարտի դաշտում վիրավորված զինվորների պաշտպանության մասին Ժնևի կոնցենցիան 2.Ծովային կոնվենցիան 3.Ռազմագերիների կարգավիճակը	2	1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան,Երևան,2002 2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան,Երևան,2001 3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008 4.Международное право-Р. А. Каламкарян,2012
8	Միջազգային մարդասիրական իրավունքի սկզբունքները	1.Հիմնարար սկզբունքներ 2.Ընդհանուր սկզբունքներ	2	1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան,Երևան,2002

		<p>3.Շնդհարումների գոհերին վերաբերող սկզբունքներ</p> <p>4.Պատերազմի իրավունքին վերաբերող սկզբունքներ</p>		<p>2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան, Երևան, 2001</p> <p>3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008</p> <p>4.Международное право-Р. А. Каламкарян, 2012</p>
9	Մարդասիրական իրավունքի բնույթը	<p>1.Իրավունքը և պատերազմը</p> <p>2.Իրավունքը և պետությունը</p> <p>3.Իրավունքը և անհատը</p>	2	<p>1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան, Երևան, 2002</p> <p>2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան, Երևան, 2001</p> <p>3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008</p> <p>4.Международное право-Р. А. Каламкарян, 2012</p>
10	Միջազգային մարդասիրական իրավունքի պահպանումը	<p>1.Խաղաղ ժամանակների պարտականությունները</p> <p>2.Պարտականություններ զինված ընդհարումների ժամանակ</p> <p>3.Միջազգային մարդասիրական իրավունքի խախտումները</p>	2	<p>1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան, Երևան, 2002</p> <p>2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան, Երևան, 2001</p> <p>3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008</p> <p>4.Международное право-Р. А. Каламкарян, 2012</p>
11	Պատերազմի ժամանակ անպաշտպան անձանց հովանավորումը	<p>1.Անպաշտպան մարդկանց նկատմամբ մարդասիրական վերաբերմունք ապահովելու ընդհանուր պարտականությունները</p> <p>2. Վիրավորներ, հիվանդներ, նավաբեկյալներ</p>	2	<p>1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան, Երևան, 2002</p> <p>2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական</p>

		3.Ռազմագերիներ		և գործնական մի քանի հարցեր- Վ. Հովհաննիսյան, Երևան, 2001 3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008 4.Международное право-Р. А. Каламкарян, 2012
12	Քաղաքացիական բնակչություն	1. Ընդհարման մեջ գտնվող կողմերից մեկի տարածքում գտնվող օտարերկրացիներ 2. Գրավյալ տարածքների բնակիչներ 3. Վարվելակերպը ներկավածների հետ 4. Օգնություն քաղաքացիական բնակչությանը	2	1. Միջազգային իրավունք- Վ. Քոչարյան, Երևան, 2002 2. Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր- Վ. Հովհաննիսյան, Երևան, 2001 3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008 4.Международное право-Р. А. Каламкарян, 2012
13	Պատերազմի վերաբերյալ սահմանափակումներ	1. Պատերազմելու ընդհանուր բնույթի սահմանափակումներ 2. «Մարտիկ» հասկացությունը 3. Պատերազմելու մեթոդների և միջոցների ընտրության սահմանափակում	2	1. Միջազգային իրավունք- Վ. Քոչարյան, Երևան, 2002 2. Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր- Վ. Հովհաննիսյան, Երևան, 2001 3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008 4.Международное право-Р. А. Каламкарян, 2012
14	Ոչ միջազգային զինված ընդհարումների իրավունքի առանձնահատկությունները	1. Ոչ միջազգային զինված ընդհարումների իրավունքի հարցի պատմության և բովանդակության տեսություն 2. Որոշ մասնավոր դրույթներ	2	1. Միջազգային իրավունք- Վ. Քոչարյան, Երևան, 2002 2. Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր- Վ. Հովհաննիսյան, Երևան, 2001

				<p>3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008</p> <p>4.Международное право-Р. А. Каламкарян,2012</p>
15	Միջազգային պայմանագրերի իրավունք	<p>1. Միջազգային պայմանագրերի իրավունքի հասկացությունն ու աղբյուրները</p> <p>2. Միջազգային պայմանագրերի կնքումը, գործողությունը, վավերականությունը, մեկնաբանությունը և դադարումը</p>	4	<p>1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան,Երևան,2002</p> <p>2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան,Երևան,2001</p> <p>3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008</p> <p>4.Международное право-Р. А. Каламкарян,2012</p>
16	Միջազգային իրավական պատասխանատվություն	<p>1.Միջազգային իրավական պատասխանատվության հասկացությունը և հիմքերը</p> <p>2.Միջազգային իրավախախտումների և միջազգային իրավական պատասխանատվության տեսակները և ձևերը</p>	2	<p>1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան,Երևան,2002</p> <p>2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան,Երևան,2001</p> <p>3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008</p> <p>4.Международное право-Р. А. Каламкарян,2012</p>
17	Դիվանագիտական և հյուպատոսական իրավունք	<p>1. Դիվանագիտական իրավունքի հասկացությունը</p> <p>2.Արտաքին հարաբերությունների մարմինները</p> <p>3.Դիվանագիտական ներկայացուցչություններ</p>	2	<p>1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան,Երևան,2002</p> <p>2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան,Երևան,2001</p> <p>3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008</p>

				миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008 4.Международное право-Р. А. Каламкарян,2012
18	Միջազգային կազմակերպությունների իրավունք	1.Միջազգային կազմակերպություններ և միջազգային կոնֆերանսներ 2.Միավորված ազգերի կազմակերպությունը 3.Տարածաշրջանային միջազգային կազմակերպությունները	4	1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան,Երևան,2002 2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան,Երևան,2001 3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008 4.Международное право-Р. А. Каламкарян,2012
19	Անհատը և միջազգային իրավունքը	1.Բնակչության միջազգային իրավական հիմնահարցերը 2.Մարդու իրավունքների միջազգային իրավական պաշտպանությունը 3.ՀՀ մասնակցությունը մարդու իրավունքների պաշտպանությանն ուղղված միջազգային պայմանագրերին	2	1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան,Երևան,2002 2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան,Երևան,2001 3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008 4.Международное право-Р. А. Каламкарян,2012
20	Միջազգային վեճերի խաղաղ կարգավորումը	1.Միջազգային վեճերի խաղաղ կարգավորման միջոցները	2	1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան,Երևան,2002 2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան,Երևան,2001 3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008

				4.Международное право-Р. А. Каламкарян,2012
21	Միջազգային անվտանգության իրավունք	1.Միջազգային անվտանգության իրավունքի հասկացությունը և հիմնական ինստիտուտները 2.Հավաքական անվտանգության համակարգեր	4	1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան,Երևան,2002 2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան,Երևան,2001 3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008 4.Международное право-Р. А. Каламкарян,2012
22	Միջազգային քրեական իրավունք	1.Միջազգային քրեական իրավունքի, միջազգային հանցագործությունների և միջազգային բնույթի հանցագործությունների հասկացությունը 2.Միջազգային հանցագործությունների դեմ պայքարը	2	1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան,Երևան,2002 2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան,Երևան,2001 3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008 4.Международное право-Р. А. Каламкарян,2012
23	Տարածքը միջազգային իրավունքում	1.Տարածքի տեսակները 2.Պետական տարածքը և պետական սահմանները 3.Միջազգային տարածքներ	4	1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան,Երևան,2002 2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան,Երևան,2001 3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008 4.Международное право-Р. А. Каламкарян,2012

24	Միջազգային ծովային իրավունք	<ol style="list-style-type: none"> 1. Միջազգային ծովային իրավունքը 2. Ծովային տարածությունների իրավական ռեժիմը 	2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան, Երևան, 2002 2. Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան, Երևան, 2001 3. Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008 4. Международное право-Р. А. Каламкарян, 2012
25	Միջազգային օդային իրավունք	<ol style="list-style-type: none"> 1. Միջազգային օդային իրավունքի հասկացությունը 2. Միջազգային օդային իրավունքի սկզբունքները 3. Միջպետական համագործակցությունը միջազգային օդային հաղորդակցությունների ոլորտում 	2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան, Երևան, 2002 2. Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան, Երևան, 2001 3. Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008 4. Международное право-Р. А. Каламкарян, 2012
26	Միջազգային տիեզերական իրավունք	<ol style="list-style-type: none"> 1. Միջազգային տիեզերական իրավունքի հասկացությունը 2. Տիեզերական տարածության, երկնային մարմինների և տիեզերագնացների իրավական կարգավիճակը 	4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան, Երևան, 2002 2. Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան, Երևան, 2001 3. Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008 4. Международное право-Р. А. Каламкарян, 2012
27	Միջազգային էկոլոգիական իրավունք	<ol style="list-style-type: none"> 1. Միջազգային էկոլոգիական իրավունքի հասկացությունն ու հիմնարար սկզբունքները 	2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան, Երևան, 2002

				<p>2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան, Երևան, 2001</p> <p>3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008</p> <p>4.Международное право-Р. А. Каламкарян, 2012</p>
28	Միջազգային տնտեսական իրավունք	<p>1. Միջազգային տնտեսական իրավունքի հասկացությունը և սկզբունքները</p> <p>2. Միջազգային տնտեսական իրավունքի ենթաճյուղերը և ինստիտուտները</p>	2	<p>1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան, Երևան, 2002</p> <p>2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան, Երևան, 2001</p> <p>3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008</p> <p>4.Международное право-Р. А. Каламкарян, 2012</p>
29	Միջազգային պայմանագրերի առանձին տեսակները	<p>1. Միավորված ազգերի կազմակերպության կանոնադրություն</p> <p>2. Սարդու իրավունքների համընդհանուր հռչակագիր</p> <p>3. Միջազգային պայմանագրերի իրավունքի մասին Վիեննայի 1969թ. կոնվենցիա</p>	2	<p>1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան, Երևան, 2002</p> <p>2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան, Երևան, 2001</p> <p>3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008</p> <p>4.Международное право-Р. А. Каламкарян, 2012</p>

13.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող Հարցեր	Ժամաքանակ	Մտուզման ձևը	Գրականություն ¹⁰
1	Միջազգային իրավունքի հասկացությունը	1.Միջազգային իրավունքի էությունը և առանձնահատկությունները 2.Միջազգային իրավունքի նորմերը 3.Միջազգային իրավունքի համակարգը և կողիֆիկացիան 4.Միջազգային և ներպետական իրավունքի հարաբերակցությունը	2		1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան,Երևան,2002 2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան,Երևան,2001 3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008 4.Международное право-Р. А. Каламкарян,2012
2	Միջազգային իրավունքի աղբյուրները	1.Միջազգային իրավունքի աղբյուրները	4		1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան,Երևան,2002 2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան,Երևան,2001 3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008 4.Международное право-Р. А. Каламкарян,2012
3	Միջազգային իրավունքի սուբյեկտները	1.Միջազգային իրավունքի սուբյեկտները 2.Պետությունը որպես միջազգային իրավունքի	4		1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան,Երևան,2002

¹⁰ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

		<p>սուբյեկտ</p> <p>3.Ճանաչումը միջազգային իրավունքում</p> <p>4.Պետությունների իրավահաջորդությունը</p>			<p>2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան,Երևան,2001</p> <p>3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкрян Р.А. 2008</p> <p>4.Международное право-Р. А. Каламкрян,2012</p>
4	Միջազգային իրավունքի հիմնական սկզբունքները	<p>1.Միջազգային իրավունքի հիմնական սկզբունքների հասկացությունը</p> <p>2.Միջազգային իրավունքի հիմնական սկզբունքները</p>	2		<p>1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան,Երևան,2002</p> <p>2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան,Երևան,2001</p> <p>3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкрян Р.А. 2008</p> <p>4.Международное право-Р. А. Каламкрян,2012</p>

5	Միջազգային մարդասիրական իրավունք	<p>1.Միջազգային մարդասիրական իրավունքի հասկացությունն ու բովանդակությունը</p> <p>2.Միջազգային մարդասիրական իրավունքի աղբյուրները</p> <p>3.Միջազգային և ոչ միջազգային զինված ընդհարումներ</p>	4	<p>1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան,Երևան,2002</p> <p>2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան,Երևան,2001</p> <p>3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008</p> <p>4.Международное право-Р. А. Каламкарян,2012</p>
6	Միջազգային մարդասիրական իրավունք	<p>1.Միջազգային մարդասիրական իրավունքի հասկացությունն ու բովանդակությունը</p> <p>2.Միջազգային մարդասիրական իրավունքի աղբյուրները</p> <p>3.Միջազգային և ոչ միջազգային զինված ընդհարումներ</p>	2	<p>1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան,Երևան,2002</p> <p>2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան,Երևան,2001</p> <p>3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008</p> <p>4.Международное право-Р. А. Каламкарян,2012</p>
7	Պատերազմի ժամանակ անպաշտպան անձանց հովանավորումը	<p>1.Անպաշտպան մարդկանց նկատմամբ մարդասիրական վերաբերմունք ապահովելու ընդհանուր պարտականությունները</p> <p>2. Վիրավորներ, հիվանդներ, նավաբեկյալներ</p> <p>3.Ռազմագերիներ</p>	2	<p>1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան,Երևան,2002</p> <p>2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան,Երևան,2001</p> <p>3.Кодификация</p>

					<p>международного права и современный миропорядок-Каламкрян Р.А. 2008</p> <p>4.Международное право-Р. А. Каламкрян,2012</p>
8	Քաղաքացիական բնակչություն	<p>1. Ընդհարման մեջ գտնվող կողմերից մեկի տարածքում գտնվող օտարերկրացիներ</p> <p>2. Գրավյալ տարածքների բնակիչներ</p> <p>3.Վարվելակերպը ներկավաճների հետ</p> <p>4.Օգնություն քաղաքացիական բնակչությանը</p>	2		<p>1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան,Երևան,2002</p> <p>2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան,Երևան,2001</p> <p>3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкрян Р.А. 2008</p> <p>4.Международное право-Р. А. Каламкрян,2012</p>
9	Միջազգային պայմանագրերի իրավունք	<p>1. Միջազգային պայմանագրերի իրավունքի հասկացությունն ու աղբյուրները</p> <p>2. Միջազգային պայմանագրերի կնքումը, գործողությունը, վավերականությունը, մեկնաբանությունը և դադարումը</p>	2		<p>1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան,Երևան,2002</p> <p>2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան,Երևան,2001</p> <p>3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкрян Р.А. 2008</p> <p>4.Международное право-Р. А. Каламкрян,2012</p>

10	Միջազգային իրավական պատասխանատվություն	1.Միջազգային իրավական պատասխանատվության հասկացությունը և հիմքերը 2.Միջազգային իրավախախտումների և միջազգային իրավական պատասխանատվության տեսակները և ձևերը	2		1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան,Երևան,2002 2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան,Երևան,2001 3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008 4.Международное право-Р. А. Каламкарян,2012
11	Դիվանագիտական և հյուպատոսական իրավունք	1. Դիվանագիտական իրավունքի հասկացությունը 2.Արտաքին հարաբերությունների մարմինները 3.Դիվանագիտական ներկայացուցչություններ	2		1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան,Երևան,2002 2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան,Երևան,2001 3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008 4.Международное право-Р. А. Каламкарян,2012
12	Միջազգային կազմակերպությունների իրավունք	1.Միջազգային կազմակերպություններ և միջազգային կոնֆերանսներ 2.Միավորված ազգերի կազմակերպությունը 3.Տարածաշրջանային միջազգային կազմակերպությունները	2		1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան,Երևան,2002 2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան,Երևան,2001 3.Кодификация

					<p>международного права и современный миропорядок-Каламкрян Р.А. 2008</p> <p>4.Международное право-Р. А. Каламкрян,2012</p>
13	Միջազգային քրեական իրավունք	<p>1.Միջազգային քրեական իրավունքի, միջազգային հանցագործությունների և միջազգային բնույթի հանցագործությունների հասկացությունը</p> <p>2.Միջազգային հանցագործությունների դեմ պայքարը</p>	2		<p>1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան,Երևան,2002</p> <p>2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան,Երևան,2001</p> <p>3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкрян Р.А. 2008</p> <p>4.Международное право-Р. А. Каламкрян,2012</p>
14	Տարածքը միջազգային իրավունքում	<p>1.Տարածքի տեսակները</p> <p>2.Պետական տարածքը և պետական սահմանները</p> <p>3.Միջազգային տարածքներ</p>	2		<p>1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան,Երևան,2002</p> <p>2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան,Երևան,2001</p> <p>3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкрян Р.А. 2008</p> <p>4.Международное право-Р. А. Каламкрян,2012</p>
15	Միջազգային ծովային իրավունք	<p>1. Միջազգային ծովային իրավունքը</p> <p>2. Ծովային տարածությունների իրավական ռեժիմը</p>	4		<p>1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան,Երևան,2002</p> <p>2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և</p>

					գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան, Երևան, 2001 3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008 4.Международное право-Р. А. Каламкарян, 2012
16	Միջազգային օդային իրավունք	1.Միջազգային օդային իրավունքի հասկացությունը 2.Միջազգային օդային իրավունքի սկզբունքները 3.Միջպետական համագործակցությունը միջազգային օդային հաղորդակցությունների ոլորտում	2		1.Միջազգային իրավունք-Վ. Քոչարյան, Երևան, 2002 2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան, Երևան, 2001 3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008 4.Международное право-Р. А. Каламкарян, 2012
17	Միջազգային տնտեսական իրավունք	1. Միջազգային տնտեսական իրավունքի հասկացությունը և սկզբունքները 2. Միջազգային տնտեսական իրավունքի ենթաճյուղերը և ինստիտուտները	2		1.Միջազգային իրավունք-Վ. Քոչարյան, Երևան, 2002 2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան, Երևան, 2001 3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008 4.Международное право-Р. А. Каламкарян, 2012

13.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	<i>Թեմա</i>	Ուսումնասիրվող հարցեր	<i>Ժամաքանակ</i>	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹¹
1.					
2.					

¹¹ Հստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

13.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը ¹²	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Փրականություն ¹³
1	Միջազգային իրավունքի սուբյեկտները	<p>1.Միջազգային իրավունքի սուբյեկտները</p> <p>2.Պետությունը որպես միջազգային իրավունքի սուբյեկտ</p> <p>3.Ճանաչումը միջազգային իրավունքում</p> <p>4.Պետությունների իրավահաջորդությունը</p>		2-ին կիսամյակ	գրավոր	<p>1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան,Երևան,2002</p> <p>2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան,Երևան,2001</p> <p>3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008</p> <p>4.Международное право-Р. А. Каламкарян,2012</p>
2	Մարդասիրական կոնվենցիաների մշակումը և դրանց կիրառումը	<p>1.Մարտի դաշտում վիրավորված զինվորների պաշտպանության մասին Ժնևի կոնցենցիան</p> <p>2.Ծովային կոնվենցիան</p> <p>3.Ռազմագերիների կարգավիճակը</p>		2-ին կիսամյակ	գրավոր	<p>1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան,Երևան,2002</p> <p>2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան,Երևան,2001</p> <p>3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008</p> <p>4.Международное право-Р. А. Каламкарян,2012</p>

¹² Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը

¹³ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

3	Միջազգային պայմանագրերի տեսակները	1.Միջազգային պայմանագրի հասկացությունը 2.Միջազգային պայմանագրի ձևը 3.Միջազգային պայմանագրերի անվանումները		2-ին կիսամյակ	գրավոր	1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան,Երևան,2002 2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան,Երևան,2001 3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008 4.Международное право-Р. А. Каламкарян,2012
4	Միջազգային իրավական պատասխանատվությունը	1.Միջազգային իրավական պատասխանատվության հասկացությունը 2.Միջազգային իրավական պատասխանատվության տեսակները և ձևերը		2-ին կիսամյակ	գրավոր	1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան,Երևան,2002 2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան,Երևան,2001 3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008 4.Международное право-Р. А. Каламкарян,2012

5	Միջազգային և միջազգային բնույթի հանցագործություններ	1.Միջազգային հանցագործություն հասկացությունը և բովանդակությունը 2.Միջազգային բնույթի հանվագործության հասկացությունն ու բովանդակությունը 3.Պայքարը միջազգային հանցագործությունների դեմ		2-ին կիսամյակ	գրավոր	1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան,Երևան,2002 2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան,Երևան,2001 3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008 4.Международное право-Р. А. Каламкарян,2012
---	---	---	--	---------------	--------	--

14. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում¹⁴

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Մարքեր, սարքավորումներ	
Համակարգչային ծրագրեր	
Այլ	

¹⁴ Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

15. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի¹⁵:

15.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

Գնահատման մեթոդներն և չափորոշիչներն ուղղորդված են կրթության վերջնարդյունքներին

- Գործնական, սեմինար և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում ուսանողի ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում
  - Ինքնուրույն աշխատանքների /անհատական առաջադրանքներ/ հաշվառում և գնահատում
  - Դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում
- Ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

15.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում

Դասընթացն ամփոփվում է բանավոր քննությամբ:

Քննությամբ ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի 2 քննության միջոցով և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

---

¹⁵«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.06.2022թ.,

15.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

Ա) 1-ին ընթացիկ քննություն (կիսամյակի 9-10 շաբաթվա ընթացքում)

(1-ին ընթացիկ ստուգում (կիսամյակի 6-րդ շաբաթվա ընթացքում)

▪ Ընդգրկված թեմաները.

1. Միջազգային իրավունքի հասկացությունը և առանձնահատկությունները
2. Միջազգային իրավունքի նորմերը
3. Միջազգային իրավունքի սուբյեկտները
4. Միջազգային իրավունքի աղբյուրները
5. Ճանաչումը միջազգային իրավունքում
6. Պետությունների իրավահաջորդությունը
7. Իրավահաջորդությունը միջազգային պայմանագրերի նկատմամբ
8. Իրավահաջորդությունը պետական պարտքերի, պետական արխիվների և պետական սեփականության նկատմամբ
9. Անհատը և միջազգային իրավունքը
10. Միջազգային մարդասիրական իրավունքի հասկացությունը
11. Ռազմագերիների իրավական կարգավիճակը
12. Զաղաքացիական բնակչության պաշտպանությունը
13. Վիրավորների, հիվանդությունների և նավաբեկյալների պաշտպանությունը:
14. ԿԽՄԿ հասկացությունը և նշանակությունը
15. Միջազգային պայմանագրերի կառուցվածքը
16. Միջազգային պայմանագրի կնքման փուլերը
17. Միջազգային պայմանագիրը և երրորդ պետությունը
18. Միջազգային պայմանագրի լեզուն

Բ) 2-րդ ընթացիկ քննություն (կիսամյակի 19-20 շաբաթվա ընթացքում)

(2-րդ ընթացիկ ստուգում (կիսամյակի 6-րդ շաբաթվա ընթացքում)

▪ Ընդգրկվող թեմաները.

15.4. Գնահատման չափանիշները¹⁶.

- Տեսական գիտելիքները:
- Գործնական աշխատանքները:
- Մեմինար պարապմունքները:
- Լաբորատոր աշխատանքները:
- Ինքնուրույն աշխատանքը:

---

¹⁶ Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

Մասնագիտություն`	042101.00.6, Իրավագիտություն /դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/
Կրթական ծրագիր`	042101.01.6, Իրավագիտություն /դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/
Որակավորման աստիճան`	Իրավագիտության բակալավր /բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2023

Առկա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ԷԻԿ/բ-136- Միջազգային իրավունք			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	7 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-ին տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	104	Դասախոսություն	70
			Սեմինար	34
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	106		
Ընդամենը	210			
Ստուգման ձևը	Ընթացիկ բանավոր քննություն			
Դասընթացի նպատակը	<p>Միջազգային իրավունք առարկայի դասավանդումը նպատակ ունի ուսանողին գիտելիքներ տալ միջազգային իրավունքի նորմերի,աղբյուրների,հիմնարար սկզբունքների,միջազգային իրավունքի առանձին ճյուղերի,միջազգային մարդասիրական իրավունքի էության, բովանդակության, ինչպես նաև միջազգային բնույթի իրավական ակտերի վերաբերյալ</p>			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p>Գիտելիք</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Միջազգային իրավունքի ընկալման հիմնական հայեցակարգերի, իրավաստեղծման, իրավաբանական տեխնիկայի և տեսությունների վերաբերյալ հիմնարար գիտելիք: 2) Իրավակիրառման (մասնավորապես՝ իրավաբանական փաստերի վերլուծության, իրավաբանական որակման, միջազգային իրավական նորմերի և պայմանագրերի մեկնաբանման),իրավական կոլիզիաները լուծելու կանոնների և տեսությունների վերաբերյալ հիմնարար գիտելիք: 3) Միջազգային իրավունքի նորմերի վերաբերյալ հիմնարար գիտելիք: 			

	<p style="text-align: center;">Հմտություն</p> <p>1)Կարող է կիրառել մասնագիտական գիտելիքներն առավել հաճախ հանդիպող միջազգային իրավական խնդիրների լուծման համար:</p> <p>2)Կարող է ինքնուրույն կազմել և մշակել միջազգային իրավական փաստաթղթերը:</p> <p>3)Կարող է իրավունքի մեկնաբանման կանոնների կիրառմամբ պարզաբանել միջազգային իրավական նորմերը և պայմանագրերը:</p> <p style="text-align: center;">Կարողունակություն</p> <p>1) Ունակ է՝ ինքնուրույն կամ համապատասխան դեկլարման ներքո ծավալելու լիարժեք մասնագիտական գործունեություն:</p> <p>2) Ունակ է՝ պարբերաբար ուսումնասիրելու օրենսդրությունը և իրավակիրառ պրակտիկան, մասնագիտական գրականությունը և ինտեգրվելու հարափոփոխ բազմամշակութային աշխատանքային միջավայրին:</p> <p>3) Ունակ է՝ ուսումնառության և (կամ) աշխատանքի ընթացքում կատարելու առաջադրանքներ, ցուցաբերելու անհրաժեշտ ինքնուրույնություն և ստանձնելու պատասխանատվություն մասնագիտական որոշումներ կայացնելիս:</p> <p>4) Ունակ է՝ աշխատելու թիմում:</p>
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Միջազգային իրավունքի հասկացությունը Միջազգային իրավունքի աղբյուրները Միջազգային իրավունքի սուբյեկտները Միջազգային իրավունքի հիմնական սկզբունքները Միջազգային մարդասիրական իրավունք Մարդասիրական կոնվենցիաների մշակումը և դրանց կիրառումը Ոչ միջազգային զինված ընդհարումների իրավունքի առանձնահատկությունները Միջազգային պայմանագրերի իրավունք Միջազգային իրավական պատասխանատվություն</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Բանավոր հարցում, ինքնուրույն աշխատանք, ընթացիկ բանավոր քննություն</p>
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր-1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան,Երևան,2002</p> <p>2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան,Երևան,2001</p> <p>Լրացուցիչ- Кодификация международного права и современный миропорядок- Р.А. Каламкарян</p> <p>Международное право-Р. А. Каламкарян,2012</p>

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ԷԻԿ/Բ-136- Միջազգային իրավունք			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	7 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	32	Դասախոսություն	14
			Սեմինար	18
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	178		
Ընդամենը	210			
Ստուգման ձևը	ընթացիկ բանավոր քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Միջազգային իրավունք առարկայի դասավանդումը նպատակ ունի ուսանողին գիտելիքներ տալ միջազգային իրավունքի նորմերի,աղբյուրների, հիմնարար սկզբունքների,միջազգային իրավունքի առանձին ճյուղերի,միջազգային մարդասիրական իրավունքի էության, բովանդակության, ինչպես նաև միջազգային բնույթի իրավական ակտերի վերաբերյալ			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p>Գիտելիք</p> <p>1)Միջազգային իրավական նորմերի վերաբերյալ հիմնարար գիտելիք:</p> <p>2)Միջազգային իրավունքի ընկալման հիմնական հայեցակարգերի,միջազգային իրավանորմերի ստեղծման, իրավաբանական տեխնիկայի և տեսությունների վերաբերյալ հիմնարար գիտելիք:</p> <p>3)Իրավակիրառման (մասնավորապես իրավաբանական փաստերի վերլուծության, իրավաբանական որակման,միջազգային իրավական նորմերի և պայմանագրերի մեկնաբանման),իրավական կոլիզիաները լուծելու կանոնների և տեսությունների վերաբերյալ հիմնարար գիտելիք:</p> <p><i>Հմտություն</i></p>			

	<p>1)Կարող է կիրառել մասնագիտական գիտելիքներն առավել հաճախ հանդիպող իրավական խնդիրների լուծման համար:</p> <p>2)Կարող է ինքնուրույն կազմել և մշակել միջազգային իրավական փաստաթղթեր :</p> <p>3)Կարող է բանակցություններ վարել, ներկայացնել ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց, պետության և համայնքի իրավունքներն ու օրինական շահերը:</p> <p>4)Կարող է միջազգային իրավունքի մեկնաբանման կանոնների կիրառմամբ պարզաբանել միջազգային իրավական նորմերը և պայմանագրերը:</p> <p>5)Կարող է օրինական մեթոդներով որոնել և գտնել վերաբերելի դատական և իրավական այլ ակտեր կամ այլ տեղեկություններ, օգտագործել դրանք մասնագիտական ռըրտում խնդրի լուծման համար, ինչպես նաև՝ հետևել իրավական ակտերի փոփոխություններին:</p> <p>Կարողունակություն</p> <p>1)Ունակ է՝ ինքնուրույն կամ համապատասխան ղեկավարման ներքո ծավալելու լիարժեք մասնագիտական գործունեություն:</p> <p>2)Ունակ է՝ պարբերաբար ուսումնասիրելու օրենսդրությունը և իրավակիրառ պրակտիկան, մասնագիտական գրականությունը և ինտեգրվելու հարափոփոխ բազմամշակութային աշխատանքային միջավայրին:</p> <p>3)Ունակ է՝ ուսումնառության և (կամ) աշխատանքի ընթացքում կատարելու առաջադրանքներ, ցուցաբերելու անհրաժեշտ ինքնուրույնություն և ստանձնելու պատասխանատվություն մասնագիտական որոշումներ կայացնելիս:</p> <p>4)Ունակ է՝ աշխատելու թիմում:</p>
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Միջազգային իրավունքի հասկացությունը</p> <p>Միջազգային իրավունքի աղբյուրները</p> <p>Միջազգային իրավունքի սուբյեկտները</p> <p>Միջազգային իրավունքի հիմնական սկզբունքները</p> <p>Միջազգային մարդասիրական իրավունք</p> <p>Մարդասիրական կոնվենցիաների մշակումը և դրանց կիրառումը</p> <p>Ոչ միջազգային զինված ընդհարումների իրավունքի առանձնահատկությունները</p> <p>Միջազգային պայմանագրերի իրավունք</p> <p>Միջազգային իրավական պատասխանատվություն</p>

Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Բանավոր հարցում, ինքնուրույն աշխատանք, ընթացիկ բանավոր քննություն
Գրականություն	<p>Պարտադիր-1.Միջազգային իրավունք-Վ.Քոչարյան,Երևան,2002</p> <p>2.Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր-Վ. Հովհաննիսյան,Երևան,2001</p> <p>Լրացուցիչ-3.Кодификация международного права и современный миропорядок-Каламкарян Р.А. 2008</p> <p>4.Международное право-Р. А. Каламкарян,2012</p>